

Srbi Iz Mitrovice Se Ukopavaju

Author: [IWPR Balkans](#)

Srbi sa severa kosovske Mitrovice zive u strahu da ce njihova enklava biti poplavljena Albancima zeljnim osvete.

Ana se seta sa svojim drugaricama. Dolaze do mosta na reci Ibar koji deli Mitrovicu. Slavi se njen osamnaesti rođendan. Zeli da ga proslavi negde u juznom delu grada koji kontrolisu Albanci. "Moj stan i sve sto imam nalazi se tamo, s druge strane mosta", kaze ona.

Nakon sto su se srpske snage povukle iz Mitrovice proslog juna, Ana kaze da su se u njenom susedstvu pojavili Albanci i rekli njenoj porodici da ima pet minuta da se iseli. "Presli smo preko mosta i sada zivimo u stanu koji su napustili Albanci".

Vecina kosovskih Srba pobegla je u Srbiju da bi izbegla osvetu Albanaca posle povlacenja srpskih snaga. Preostali Srbi pregrupisali su se po enklavama koje se nalaze u pokrajini, od kojih je najveca severna Mitrovica. Oko 16,000 Srba zivi tamo, ukljucujuci 6,000 do 7,000 novopristiglih dosljaka iz Vucitrna, Pristine i Peci.

Oko 20,000 Albanaca zive s druge strane reke Ibra. Mnogi od njih su takodje izbeglice iz severne Mitrovice i sela koja su unistena pre i u toku NATO bombardovanja.

Oniza Srpkinja protestuje da je pokusala tri puta da poseti svoj stari stan u juznom delu grada, uz pratnju snaga KFOR-a. Medjutim, prilikom svake posete, novi stanari, Albanci ne zele da otvore vrata. U medjuvremenu, ona dobija pretece pozive od bivskih vlasnika njenog stana. "Odavde nikud ne idem, cak i kad bi me ubili. Ili se vracam u svoj stari stan, ili ne idem nigde", kaze ona.

Severna Mitrovica je jedini grad na Kosovu gde se povecava srpsko stanovnistvo, zahvaljujuci neprestanom pristizanju izbeglica iz drugih delova Kosova. Mnogi od njih koji su pobegli u Srbiju, sad se vracaju u pokrajinu, zbog nedostatka posla i prikladnog stanovanja.

Zvanicnici iz UN misije na Kosovu, UNMIK, insistiraju da dve zajednice Mitrovice moraju nauciti da zive zajedno.

UNMIK i KFOR kazu da se Albancima koji su proterani iz severne Mitrovice mora dozvoliti povratak u njihove domove. Medjutim, pontonski most koji su podigle snage KFOR-a da bi se obezbedio povratak Albanaca u njihove stanove na severu grada vec se pokazao neuspesnim. U cetvrtak, 2.marta, srpski demonstranti kamenovali su prvu grupu koja je pokusala da predje ovaj most, prisilivsi je da se povuce. Trupe KFOR-a su tog istog dana rastavile most zbog navodnog "povecanja nivoa vode".

Srbi se plase upotrebe dobro uhodane seme sistematskog zastrasivanja, paljenja i ubijanja koje je prisililo njihove sunarodnike da napuste svoje domove iz drugih podrucja Kosova, ukoliko se vrate Albanci. Postavili su svoje posmatrace na mostu koji snage KFOR-a drze pod kontrolom, da bi podigli uzbunu ukoliko se Albanci pokusaju vratiti.

Vecina Srba u Mitrovici ne okrivljuje jugoslovenskog predsednika Slobodana Milosevica, pa cak ni same Albance za njihovu trenutnu bedu. NATO je glavni krivac.

Opšte uverenje je da je bezbednost Srba ugrožena od dolaska KFOR snaga. Postoji nerazpoloženje i nemogućnost da se vidi dalje od toga. Otkako je KFOR izjavio da će ih zaštititi, Srbi procenjuju da je oko 700 ljudi kidnapovano, dok su mnogi ubijeni ili maltretirani. Jedna žena je viknula: "Moj sin jedinac poginuo je na Kosovu boreći se protiv albanskih terorista. Albanci nisu glavni krivci. NATO je kriv za sve".

Nerazpoloženje protiv NATO snaga tinja još od bombardovanja. Ono je tolikog intenziteta da se čak i na razglednicama koje se prodaju ispred kafane u centru grada nalaze anti - NATO parole. Nedavno tražanje za oružjem još više je intenziviralo ovo neprijateljstvo.

KFOR je delio letke sa porukom, "Predajte oružje kada vam ga budu tražili vojnici KFOR-a. Oni će vas tretirati sa poštovanjem i uvažavanjem." Međutim, Srbi tvrde da su vojnici postupali bahato i strogo. Optužuju ih da su provaljivali vrata i perili puške u decu. Zaista, došlo je do povlačenja američkih vojnika iz grada posto ih je gadjala kamenjem razlucena gomila ljudi. "Necemo im dozvoliti da nas razoružaju jer nam je to poslednje utocište", rekao je jedan čovek.

Lokalno srpsko rukovodstvo međutim, porice da je narod naoružan. Predsednik Srpskog nacionalnog veća iz Mitrovice, Oliver Ivanovic, kaže da su posmatraci na mostu naoružani jedino mobilnim telefonima "Motorola", zato NATO tolerise njihovo prisustvo.

"Pojedinci motre situaciju sa krova, dok drugi čuvaju most", kaže Ivanovic. "Ukoliko primete bilo kakvo komesanje u južnom delu grada, informisu se ostali građani, prestaje se raditi i zatvaraju se prodavnice".

Slobodan Milosevic se hitro stavio u zaštitu okruženih Srba, da bi pojačao svoju poziciju u užoj Srbiji.

Medicinsko osoblje, nastavnici i službenici u gradskom veću dobijaju plate iz Beograda koje su duplo veće od onih sto ih primaju njihove kolege iz uže Srbije. Delegacija Jugoslovenske ujedinjene levice (JUL), koalicione stranke koju predvodi Milosevićeva žena, nedavno je posetila lokalnu bolnicu noseći posteljinu i novu higijensku opremu. Srpsko stanovništvo ne plaća struju, vodu i telefone. Najprofitabilnijih proizvoda sa crne berze, cigareta, ima dovoljno.

Ivanovic odbacuje optužbe da je povezan sa beogradskim rezimom i tvrdi da se Slobodan Milosevic i šef UNMIK, Bernard Kouchner, "poigravaju sa kosovskim Srbima".

Vecina Srba smatra da grad mora za sada ostati podeljen. Jedan mladić kaže: "Znam da Albanaca ima više i da je KFOR na njihovoj strani, ali mi je takodje poznato da će oni doći, ukoliko predam oružje, i ubiti mene i moju porodicu".

"Stoga mi moramo biti spremni za borbu, ukoliko je to potrebno. Bilo bi najbolje da nas KFOR za sada razdvoji i da se ne mesamo dok se ne završi ova tragedija."

Svetlana Djurdjevic Lukic je urednik srpskog nedeljnika "Nin".

Location: Kosovo

Focus: Balkans: Regional Reporting & Sustainable Training

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/srbi-iz-mitrovice-se-ukopavaju>